

Tato analýza vznikla v rámci projektu Centra pro komunitní práci západní Čechy „Podpora udržitelnosti procesu plánování dostupnosti sociálních služeb na území ORP Klatovy a Mikroregionu Touškovsko“, který je podpořen z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

ANALÝZA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A SLUŽEB NÁVAZNÝCH POSKYTOVANÝCH NA ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ KLATOVY

Text neprošel jazykovou korekturou.

CENTRUM PRO KOMUNITNÍ PRÁCI ZÁPADNÍ ČECHY

ZÁŘÍ 2013

Dokument je možné připomínkovat do 31. 1. 2014!

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

OBSAH

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE O ŠETŘENÍ O POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH A NÁVAZNÝCH SLUŽBÁCH NA KLATOVSKU.....	3
1.1 Kontext realizovaného šetření	3
1.2 Metodologie šetření.....	3
1.3 Cíle analýzy	4
2. ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ ÚDAJE	5
2.1 Přehled poskytovaných sociálních služeb na Klatovsku	5
2.2 Cílové skupiny poskytovaných sociálních služeb.....	9
2.3 Poskytované sociální služby dle věkových skupin uživatelů.....	11
2.4 Časová dostupnost poskytovaných sociálních služeb	11
2.5 Územní působnost poskytovaných sociálních služeb.....	12
2.6 Kapacita a počty klientů poskytovaných sociálních služeb	12
3. PŘEHLED NÁVAZNÝCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH NA ÚZEMÍ KLATOVSKA.....	17
4. PŘEHLED POSKYTOVANÝCH SLUŽEB V OBCÍCH KLATOVSKA.....	19
5. POTŘEBY OBYVATEL Z POHLEDU PŘEDSTAVITELŮ OBCÍ.....	21

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE O ŠETŘENÍ O POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH A NÁVAZNÝCH SLUŽBÁCH NA KLATOVSKU

1.1 Kontext realizovaného šetření

V České republice se při zajišťování sociálních služeb na lokální úrovni již několik let uplatňuje metoda komunitního plánování sociálních služeb. Klatovsko se do tohoto procesu, jehož smyslem je zavést efektivní plánování rozvoje sociálních služeb a návazných (souvisejících) služeb¹ zajišťujících pomoc a podporu občanům, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, zapojila již v roce 2006.

V rámci 2. etapy procesu komunitního plánování sociálních služeb na Klatovsku, která probíhá od května 2013 do června 2014, vznikla i tato Analýza sociálních služeb a služeb návazných poskytovaných na území obcí ve SO ORP² Klatovy, které se do 2. etapy zapojily³.

Analýza je kvantitativním zmapováním současné situace v oblasti sociálních a návazných služeb poskytovaných v obcích v SO ORP Klatovy zapojených do komunitního plánování, ale nepopisuje ani nehodnotí kvalitu poskytovaných služeb. Zjištěné informace jsou součástí souboru analýz (Sociálně demografická analýza, Analýza sociálních služeb a služeb návazných, Analýza zdrojů systému sociálních a návazných služeb, Analýza problémů a potřeb v oblasti poskytování sociálních a návazných služeb, Analýza potřeb uživatelů služeb), které budou podkladem pro aktualizaci současného střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb do roku 2019.

1.2 Metodologie šetření

Výchozím zdrojem informací o poskytovatelích služeb byl seznam organizací, které se již zúčastnily 1. etapy komunitního plánování sociálních služeb na území SO ORP Klatovy, aktualizovaný dle současné situace poskytovaných sociálních a návazných služeb. Do analýzy byli zahrnuti poskytovatelé sociálních služeb dle typologie MPSV ČR i organizace poskytující návazné služby. V rámci členění této analýzy jsou sociální a návazné služby jasně odděleny.

¹ Návazné (popř. související) služby zahrnují nabídku podpůrných činností, které nejsou sociálními službami dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ale sítí sociálních služeb vhodně doplňují. Bez těchto aktivit by pomoc a podpora osobám v nepříznivé situaci byla neúplná. Jedná se např. o vzdělávání, volnočasové aktivity, alternativní doprava pro lidi s handicapem, dobrovolnictví apod.

² SO ORP – správní obvod obce s rozšířenou působností.

³ Jedná se o 29 obcí správního obvodu obce s rozšířenou působností Klatovy, které se zúčastňují procesu komunitního plánování sociálních služeb (viz Sociálně demografická analýza SO ORP Klatovy).

Ke zpracování analýzy, zejména ke zjištění základních identifikačních údajů o poskytovaných sociálních službách, byl využit Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR, webové stránky, výroční zprávy a další informační zdroje jednotlivých organizací. Základní informace o poskytovatelích byly následně konfrontovány a doplněny o kvantitativní údaje zjištěné prostřednictvím dotazníkového šetření zrealizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy v období od července do září 2013. Během šetření byly poskytovatelům a vybraným organizacím rozeslány předvyplněné dotazníky (ve dvou variantách - dotazníky pro poskytovatele sociálních služeb, dotazníky pro organizace poskytující návazné služby) a oslovení poskytovatelé byli požádáni o kontrolu a doplnění údajů o svých službách. Celková návratnost dotazníků byla poměrně vysoká, dotazník vyplnilo 10 z 11 oslovených poskytovatelů sociálních služeb a 9 ze 14 kontaktovaných organizací poskytujících návazné služby. V daném období proběhlo také dotazníkové šetření v obcích Klatovska zaměřené na problémy, které obce v souvislosti se systémem poskytování sociálních a návazných služeb se svými občany řeší. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 17 z 29 oslovených obcí, se zástupcem z jedné dalších obcí byl realizován rozhovor.

Vypracovaná analýza je pracovním materiálem, který nelze považovat za definitivní, a to vzhledem k míře zapojení jednotlivých poskytovatelů, organizací a představitelů obcí. Rozsah a míra zapojení do procesu komunitního plánování je dobrovolné a poskytnutí všech informací záleží na rozhodnutí každého poskytovatele, organizace či zástupce obce. Některé podrobnější informace, především z oblasti využití služeb klienty, se i přes ochotu poskytovatelů dotazník vyplnit nepodařilo získat. Toto je dáno také odlišnými postupy při vedení evidence počtu klientů/kontaktů a zachováním anonymity klientů při poskytování některých služeb.

1.3 Cíle analýzy

Cílem analýzy je získat aktuální informace o dostupných sociálních a návazných službách na území Klatovska.

Hlavní cílem analýzy je:

Ověření a aktualizace dostupných základních statistických údajů o poskytovatelích sociálních služeb z Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR.

Aktualizované statistické údaje:

- Poskytované sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Cílové skupiny, pro které jsou služby určeny, věkové skupiny uživatelů
- Kapacity služeb (počet lůžek, klientů, kontaktů) v letech 2011 až 2012
- Poptávka po službě, počet neuspokojených žadatelů o službu v letech 2011 a 2012
- Dostupnost služeb – místní, časová

2. ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ ÚDAJE

Na území Klatovska působí **celkem 11 poskytovatelů sociálních služeb**. Z organizací poskytujících návazné služby bylo pro účast v šetření osloveno **14 organizací**.

Základní statistické údaje o sociálních službách shrnují poskytovatele sociálních služeb a jejich právní formu, dále jednotlivé druhy sociálních služeb, jejich zaměření a formy poskytování, cílové skupiny a jejich věkovou strukturu, časovou a místní dostupnost.

2.1 Přehled poskytovaných sociálních služeb na Klatovsku

Pro obyvatele Klatovska zajišťuje **sociální služby 11 poskytovatelů**, kteří nabízejí 24 sociálních služeb dle zákona o sociálních službách (viz tabulka 1).

Nejčastější právní formou poskytovatelů sociálních služeb je shodně obecně prospěšná společnost a církevní organizace (3). Další poskytovatelé jsou občanskými sdruženími, příspěvkovou organizací, fyzickou osobou a územně samosprávným celkem.

Tabulka 1: Přehled poskytovatelů sociálních služeb působících na území obcí ve SO ORP Klatovy zapojených do komunitního plánování sociálních služeb

Poskytovatel sociální služby	Právní forma poskytovatele	Sociální služba
Člověk v tísni, o.p.s.	Obecně prospěšná společnost	Terénní programy
Diakonie ČCE - středisko v Praze 5 - Stodůlkách	Církevní organizace	Raná péče
Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	Církevní organizace	Denní stacionáře
		Terénní programy
DOMUS - centrum pro rodinu	Občanské sdružení	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Město Měčín	Územní samosprávný celek	Pečovatelská služba
Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace	Příspěvková organizace	Azylové domy
		Centra denních služeb
		Domovy pro osoby se zdravotním postižením
		Domovy pro seniory
		Domy na půl cesty
		Noclehárny
		Odborné sociální poradenství

		Pečovatelská služba
Mgr. Tereza Schořovská	Fyzická osoba podnikající dle ŽZ	Odborné sociální poradenství
Oblastní charita Klatovy	Církevní organizace	Azylové domy
		Domovy pro seniory
		Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
		Odborné sociální poradenství
		Osobní asistence
		Pečovatelská služba
Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s.	Obecně prospěšná společnost	Raná péče
Tyfloservis, o.p.s.	Obecně prospěšná společnost	Sociální rehabilitace
Ulice - Agentura sociální práce, o.s.	Občanské sdružení	Terénní programy

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

Na Klatovsku je poskytováno celkem 15 druhů sociálních služeb (viz tabulka 2). Mezi nejčastěji poskytované druhy sociálních služeb shodně patří azylové domy, domovy pro seniory, odborné sociální poradenství, pečovatelská služba a terénní programy. U každého z těchto druhů služeb mají zájemci k dispozici 3 služby.

Tabulka 2: Přehled sociálních služeb poskytovaných na území obcí ve SO ORP Klatovy zapojených do komunitního plánování sociálních služeb

Sociální služba (počet)	Poskytovatel služby
Azylové domy (3)	Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy
Centra denních služeb (1)	Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace
Denní stacionáře (1)	Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (1)	Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace
Domovy pro seniory (3)	Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy
Domy na půl cesty (1)	Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (2)	Oblastní charita Klatovy
Noclehárny (1)	Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace
Odborné sociální poradenství (3)	Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Mgr. Tereza Schořovská Oblastní charita Klatovy
Osobní asistence (1)	Oblastní charita Klatovy
Pečovatelská služba (3)	Město Měčín Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy
Raná péče (2)	Diakonie ČCE - středisko v Praze 5 – Stodůlkách Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (1)	DOMUS - centrum pro rodinu
Sociální rehabilitace (1)	Tyfloservis, o.p.s.
Terénní programy (3)	Člověk v tísni, o.p.s. Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy Ulice - Agentura sociální práce, o.s.

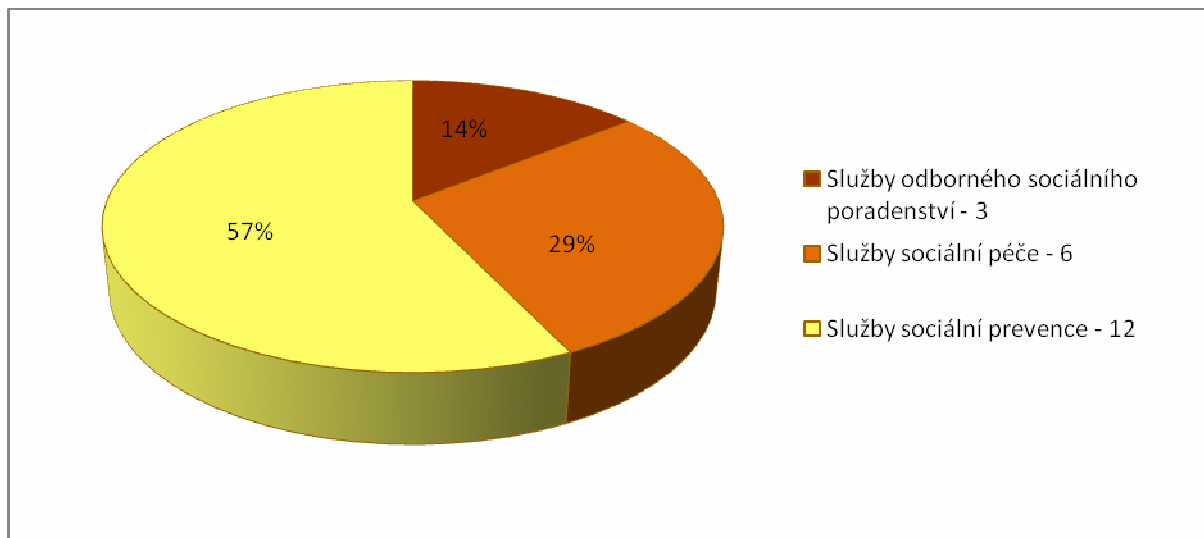
Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

Ze zákona stanovených druhů sociálních služeb nejsou dle výstupu šetření na území Klatovska poskytovány tyto služby:

- Chráněné bydlení
- Domovy se zvláštním režimem
- Intervenční centra
- Kontaktní centra
- Krizová pomoc
- Nízkoprahová denní centra
- Odlehčovací služby
- Podpora samostatného bydlení
- Průvodcovské a předčitatelské služby
- Služby následné péče
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- Sociálně terapeutické dílny
- Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních
- Telefonická krizová pomoc
- Terapeutické komunity
- Tísňová péče
- Tlumočnické služby
- Týdenní stacionáře

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách rozeznává služby sociálního poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Mezi služby sociálního poradenství patří základní sociální poradenství, které jsou ze zákona povinni poskytovat všichni poskytovatelé sociálních služeb, a odborné sociální poradenství, které je poskytováno v poradnách specializujících se na určité potřeby či cílové skupiny. Většina poskytovatelů se zaměřuje na služby z jedné oblasti. Obyvatelé Klatovska mohou využít nabídky 3 služeb odborného sociálního poradenství, 6 služeb sociální péče a 12 služeb sociální prevence.

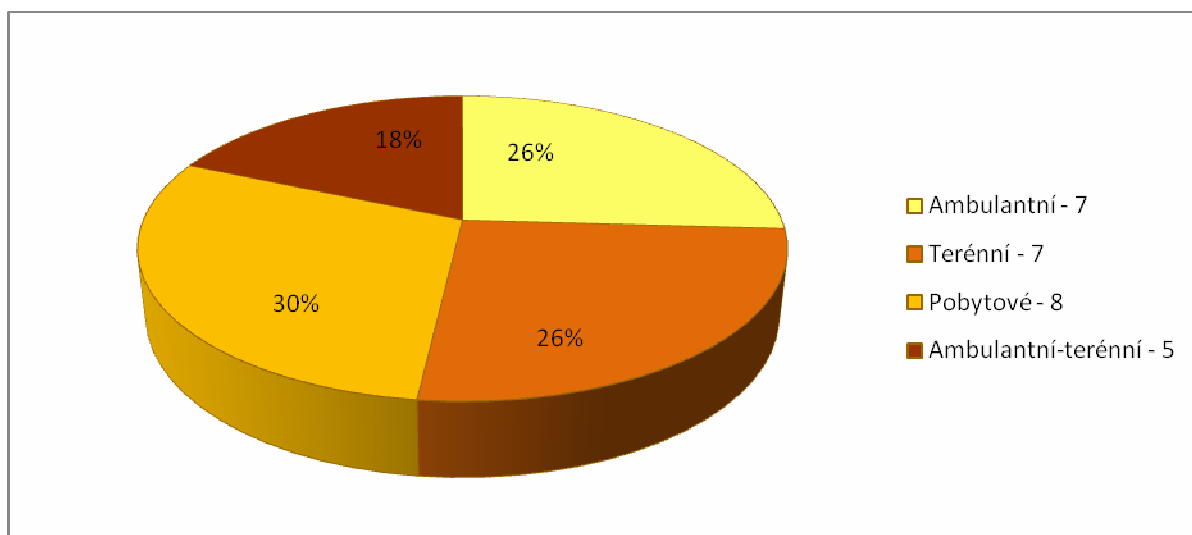
Graf 1: Dělení dle zaměření sociálních služeb na prevenci, péči a poradenství (počet služeb)

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

Sociální služby jsou uživatelům poskytovány ve třech různých formách – ambulantní, terénní a pobytové, popřípadě v jejich kombinaci. Na území Klatovska jsou nejčastěji poskytovány pobytové služby (8), dále shodně ambulantní a terénní (7) a také služby, které jsou poskytovány v kombinaci ambulantní formy s formou terénní (5).

Graf 2: Přehled forem poskytovaných služeb (počet služeb)

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

2.2 Cílové skupiny poskytovaných sociálních služeb

Téměř všem cílovým skupinám daným zákonem o sociálních službách jsou na území Klatovska poskytovány sociální služby, výjimkou jsou osoby se sluchovým postižením.

Nejvíce poskytovatelů se zaměřuje na rodiny s dítětem/děťmi (5 poskytovatelů, 8 druhů poskytovaných služeb) a shodně na etnické menšiny a osoby s kombinovaným postižením (5 poskytovatelů, 4 druhy poskytovaných služeb). Nejmenší nabídku mají cílové skupiny osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby s chronickým onemocněním (1 poskytovatel, 1 druh služby), osoby se sluchovým postižením nemají na Klatovsku k dispozici žádnou sociální službu.

Tabulka 3: Přehled poskytovatelů sociálních služeb zaměřených na dané cílové skupiny

Cílová skupina	Poskytovatel služby
Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	Člověk v tísni, o.p.s. DOMUS - centrum pro rodinu Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy
Etnické menšiny	Člověk v tísni, o.p.s. DOMUS - centrum pro rodinu Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy Ulice - Agentura sociální práce, o.s.
Imigranti a azylanti	Člověk v tísni, o.p.s. Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy Mgr. Tereza Schořovská
Oběti domácího násilí	Člověk v tísni, o.p.s. Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy
Oběti obchodu s lidmi	Člověk v tísni, o.p.s. Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy
Oběti trestné činnosti	Člověk v tísni, o.p.s. Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy
Osoby bez přístřeší	Člověk v tísni, o.p.s. Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy
Osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	Člověk v tísni, o.p.s. Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy
Osoby komerčně zneužívané	Člověk v tísni, o.p.s. Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy Ulice - Agentura sociální práce, o.s.

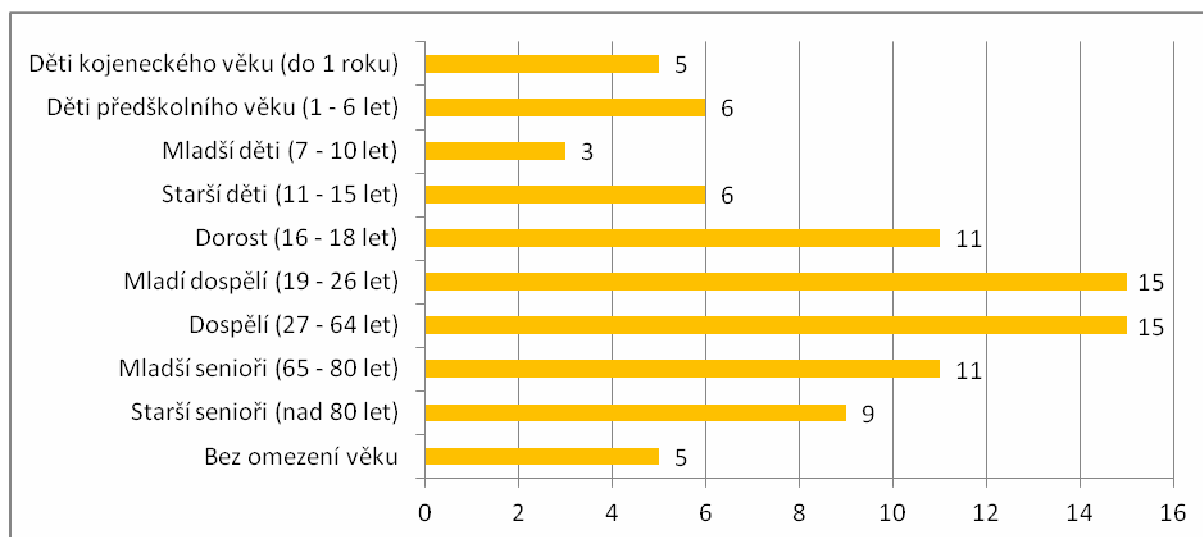
Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Ulice - Agentura sociální práce, o.s.
Osoby s chronickým duševním onemocněním	Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace
Osoby s chronickým onemocněním	Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace
Osoby s jiným zdravotním postižením	Diakonie ČCE - středisko v Praze 5 - Stodůlkách Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy Oblastní charita Klatovy
Osoby s kombinovaným postižením	Diakonie ČCE - středisko v Praze 5 - Stodůlkách Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy Oblastní charita Klatovy Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s. Tyfloservis, o.p.s.
Osoby s mentálním postižením	Diakonie ČCE - středisko v Praze 5 - Stodůlkách Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace
Osoby s tělesným postižením	Diakonie ČCE - středisko v Praze 5 - Stodůlkách Oblastní charita Klatovy
Osoby se sluchovým postižením	-
Osoby se zdravotním postižením	Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy
Osoby se zrakovým postižením	Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s. Tyfloservis, o.p.s.
Osoby v krizi	Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy
Osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	Člověk v tísni, o.p.s. Oblastní charita Klatovy Ulice - Agentura sociální práce, o.s.
Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	Člověk v tísni, o.p.s. Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy Ulice - Agentura sociální práce, o.s.
Pachatelé trestné činnosti	Člověk v tísni, o.p.s. Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace
Rodiny s dítětem/děti	Diakonie ČCE - středisko v Praze 5 - Stodůlkách DOMUS - centrum pro rodinu Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s.
Senioři	Město Měčín Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace Oblastní charita Klatovy

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

2.3 Poskytované sociální služby dle věkových skupin uživatelů

Sociální služby nabízené na Klatovsku se věnují klientům napříč všemi věkovými skupinami. Dle počtu sociálních služeb pro jednotlivé věkové skupiny je patrné, že nejvíce poskytovaných služeb je zaměřeno na osoby v produktivním věku 19 – 64 let (15 služeb) a dále shodně na osoby ve věku 65 - 80 let a osoby ve věku 16 – 18 let (11 služeb).

Graf 3: Věkové skupiny klientů a počet druhů sociálních služeb, které jsou jim poskytovány

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

2.4 Časová dostupnost poskytovaných sociálních služeb

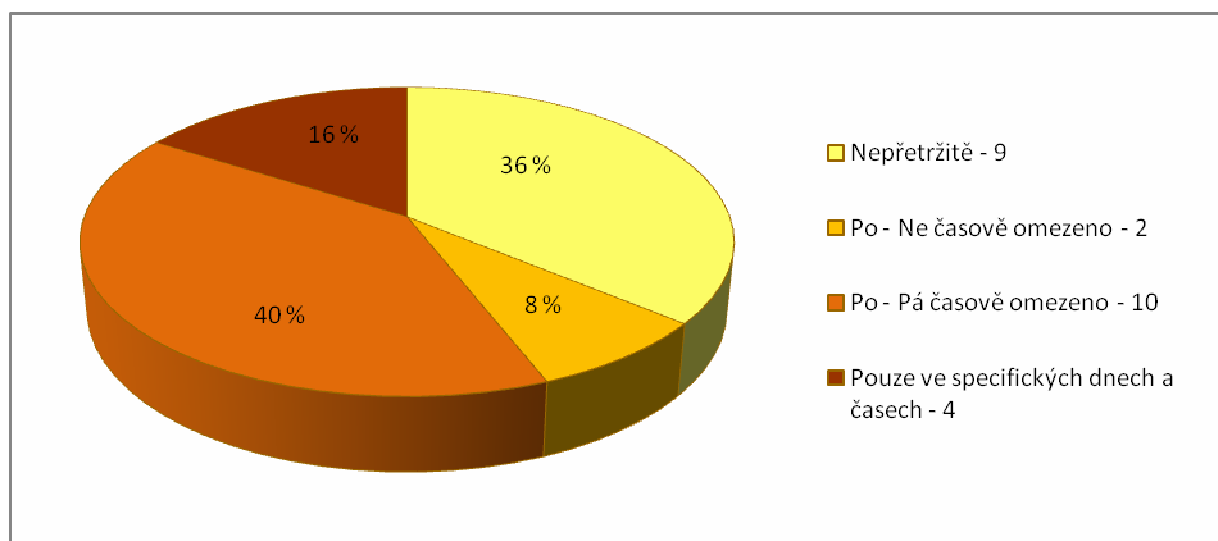
Časová dostupnost služeb pro jednotlivé cílové skupiny bezprostředně souvisí s formou dané služby. Obecně je pro obyvatele Klatovska nejvíce služeb poskytováno v pracovních dnech v určených provozních hodinách stanovených poskytovateli. Nepřetržitý provoz 24 hodin po 7 dní v týdnu nabízí 9 služeb, ve většině případů to jsou pobytové služby (8 služeb) a jedna služba terénní.

Tabulka 4: Přehled druhů pobytových a terénních sociálních služeb, které jsou klientům poskytovány nepřetržitě

Pobytové služby	Terénní služby
Azylové domy	Osobní asistence
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	
Domovy pro seniory	
Domy na půl cesty	

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

Graf 4: Časová dostupnost sociálních služeb

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

2.5 Územní působnost poskytovaných sociálních služeb

Vzhledem ke specifiku řešeného území (29 obcí ze 44 obcí SO ORP Klatovy) jsou některé sociální služby poskytovány nejenom na území těchto 29 obcí, ale i v okolních obcích, popřípadě i v jiných správních obvodech či krajích. Pouze na území Klatovska působí pečovatelská služba Města Měčín (Dům s pečovatelskou službou) a Městský ústav sociálních služeb Klatovy. Ze služeb, které působí i v okolních obcích, popř. v jiných správních obvodech či krajích, jsou to např. služby, které jsou úzce zaměřené na určitou cílovou skupinu či poskytují službu, která se specializuje na určitou problematiku nebo není nabízena v hojně míře. Jedná se např. o Tyfloservis, o.p.s. nabízející své služby po celé republice, ve více krajích působí Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s. a Diakonie ČCE – středisko v Praze 5 – Stodůlkách poskytující také ranou péči.

2.6 Kapacita a počty klientů poskytovaných sociálních služeb

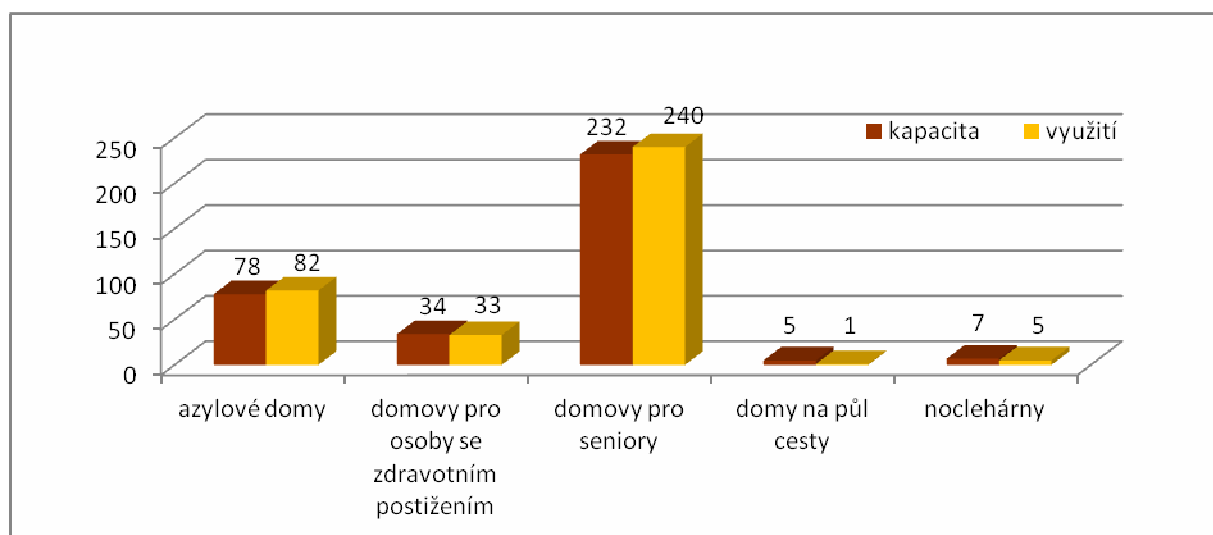
Přehled kapacity a počtu klientů jednotlivých služeb vychází především z realizovaného dotazníkového šetření, poskytovatelé byli požádáni o uvedení kapacity služby (počet lůžek či počet klientů) a o uvedení počtu klientů či kontaktů⁴, kterým byla služba poskytnuta. Vzhledem k neexistující metodice uvádění kapacity a počtu klientů/kontaktů u jednotlivých služeb a neuvedení dat všemi poskytovateli představuje následující tabulka 6 pouze orientační přehled kapacity a využití služeb a počet občanů Klatovska, kteří tyto služby využívají. Tato data nelze tedy samostatně

⁴ Kontakt zahrnuje vždy oboustrannou interakci mezi pracovníkem a uživatelem sociální služby, popř. zájemcem o službu, která vede k prohloubení vzájemné důvěry nebo k vytvoření prostoru pro nabídku a následnou realizaci služby. Většinou se jedná o nestrukturovaný rozhovor pracovníka s uživatelem/zájemcem.

vyhodnocovat, jsou podkladem pro další práci v procesu plánování sociálních služeb na území Klatovska.

Právě z rozdílného pojetí uvádění kapacity u pobytových, terénních a ambulantních služeb a vypovídacích hodnot získaných v šetření jsou pro potřeby analýzy relevantní zejména údaje o kapacitě a využití pobytových služeb.

Graf 5: Kapacita a využití pobytových sociálních služeb v roce 2012 (počet lůžek/počet klientů)

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

Nejvíce neuspokojených zájemců o služby (359) vykazují domovy pro seniory, z nich zejména Domov pokojného stáří Naší Paní Oblastní charity Klatovy (209 zájemců). Dalšími zařízeními, která evidují neuspokojené žádosti, jsou Sociální ubytovna Klatovy (27), Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní Oblastní charity Klatovy (21), Azylový dům Klatovy (18) a Domov pro osoby se zdravotním postižením Újezdec (12). Vzhledem k tomu, že žádosti o poskytnutí pobytové služby sociální péče mohou podávat i zájemci tzv. „do budoucna“, je třeba s výše uvedenými informacemi v rámci plánování rozvoje sociálních služeb dále pracovat.

Tabulka č. 5: Přehled sociálních služeb, které evidují neuspokojené zájemce

Sociální služba	2011	2012
Azylový dům Klatovy - MÚSS ⁵	5	18
Azylový dům (Sociální ubytovna Klatovy) – MÚSS	10	27
Domov pro osoby se zdravotním postižením Újezdec - MÚSS	6	12
Domov pro seniory Klatovy - MÚSS	129	96
Domov pro seniory Újezdec - MÚSS	64	54
Azylový dům (Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní) – Oblastní charita Klatovy	-	29
Domovy pro seniory (Domov pokojného stáří Naší Paní) – Oblastní	-	209

⁵ MÚSS – Městský ústav sociálních služeb Klatovy.

charita Klatovy		
-----------------	--	--

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

Tabulka 6: Přehled kapacity a počtu klientů jednotlivých sociálních služeb v letech 2011 a 2012

Poskytovatel	Druh služby	Kapacita služby				Počet neuspokojených zájemců/žádostí	
		2011		2012		2011	2012
		Kapacita služby (počet lůžek, klientů)	Počet klientů/kontaktů	Kapacita služby (počet lůžek, klientů)	Počet klientů/kontaktů	Celkem	Celkem
Člověk v tísni, o.p.s.	terénní programy	80 kl	71 kl	80 kl	63 kl	-	-
Diakonie ČCE - středisko v Praze 5 - Stodůlkách	raná péče	Plzeňský kraj - 25 kl	Plzeňský kraj - 22 kl	Plzeňský kraj - 20 kl	Plzeňský kraj - 19 kl	0	0
Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy	denní stacionáře	25 kl	21 kl	25 kl	22 kl	0	0
	terénní programy	Plzeňský kraj - 120 kl	Plzeňský kraj - 161 kl/1 068 kont	Plzeňský kraj - 120 kl	Plzeňský kraj - 91 kl/1 179 kont	0	0
Město Měčín	pečovatelská služba	-	-	-	-	-	-
Městský ústav sociálních služeb Klatovy, příspěvková organizace	azylové domy	38 lůžek/38 kl	35 kl	38 lůžek/38 kl	35 kl	5	18
	azylové domy	47 lůžek/47 kl	43 kl	40 lůžek/40 kl	37 kl	10	27
	centra denních služeb	6 kl	5 kl	6 kl	6 kl	0	0
	domovy pro osoby se zdravotním postižením	34 lůžek/34 kl	34 kl	34 lůžek/34 kl	33 kl	6	12
	domovy pro seniory	126 lůžek/126 kl	125 kl	126 lůžek/126 kl	121 kl	129	96
	domovy pro seniory	79 lůžek/79 kl	79 kl	79 lůžek/79 kl	78 kl	64	54
	domy na půl cesty	5 lůžek/5 kl	1 kl	5 lůžek/5 kl	1 kl	0	0
	noclehárny	7 lůžek/7 kl	7 kl	7 lůžek/7 kl	5 kl	0	0
	pečovatelská služba	235 kl	251 kl	235 kl	255 kl	0	0
	odborné sociální poradenství	250 kl	185 kl	250 kl	229 kl	0	0

Mgr. Tereza Schořovská	odborné sociální poradenství	-	-	-	-	-	-
Oblastní charita Klatovy	odborné sociální poradenství	-	-	-	116 kl	-	-
	domovy pro seniory	-	-	27 lůžek	41 kl	-	209
	pečovatelská služba	-	-	-	272 kl	-	-
	azylové domy	-	-	-	10 kl	-	21
	osobní asistence	-	-	-	10 kl	-	-
	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (Klub Chapadlo)	-	-	-	17 kl ⁶	-	-
	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (Klub Budík)	-	-	-	13,5 kl ⁶	-	-
Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s.	raná péče	Plzeňský kraj - 55 kl	Plzeňský kraj - 62 kl	Plzeňský kraj - 55 kl	Plzeňský kraj - 61 kl	-	-
Tyfloservis, o.p.s.	sociální rehabilitace	-	-	-	-	-	-
Ulice - Agentura sociální práce, o.s. ⁷	terénní programy	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

Informace o poskytovatelích sociálních služeb na Klatovsku jsou přehledně zpracovány v Přehledu sociálních služeb poskytovaných na Klatovsku, který je přílohou č. 1 této analýzy.

⁶ Průměrný počet uživatelů na den za rok 2012.

⁷ Poskytovatel realizuje službu od dubna 2013.

3. PŘEHLED NÁVAZNÝCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH NA ÚZEMÍ KLATOVSKA

Návazné služby zahrnují nabídku podpůrných činností, které nejsou sociálními službami dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ale síť sociálních služeb vhodně doplňují. Bez těchto aktivit by pomoc a podpora osobám v nepříznivé situaci byla neúplná. Jedná se např. o vzdělávání, volnočasové aktivity, alternativní doprava pro lidi s handicapem apod.

Kromě daných poskytovatelů sociálních služeb působí na území Klatovska také **11 organizací poskytujících návazné služby**. Návazné služby nabízejí také **3 poskytovatelé** sociálních služeb. Návazné služby zahrnují poradenství, vzdělávací, rozvojové a volnočasové aktivity, ošetrovatelskou službu, preventivní programy, pobytové služby.

Tabulka 7: Přehled organizací poskytujících návazné služby

Poskytovatel	Činnost poskytovatele
Člověk v tísni, o.p.s.	Dluhové poradenství. Podpora vzdělávání dětí se sociokulturním znevýhodněním (žáků základních a středních škol). Resocializační program pro osoby podmíněně propuštěné nebo odsouzené, klienty Probační a mediační služby ČR.
Farní klub seniorů Plánice	Koordinační činnost zaměřená na podporu seniorů, zejména jejich volnočasových a zájmových aktivit, klubovou a setkávací činnost seniorů.
Klub přátel Klatovska	Volnočasové aktivity pro všechny věkové skupiny obyvatel.
Klub seniorů Klatovy	Podpora seniorů - volnočasové a zájmové aktivity, klubová a setkávací činnost seniorů.
Volnočasový klub Krystal pro ZP s psychickým onemocněním	Osobnostní rozvoj a seberealizace duševně nemocných v kulturní, sportovní a společenské oblasti. Poradenství.
MÚSS Klatovy - Domácí ošetrovatelská péče	Propojená zdravotní a sociální péče poskytovaná na základě rozhodnutí ošetroujícího lékaře ve vlastním sociálním prostředí klienta.
Oblastní charita Klatovy - Charitní ošetrovatelská služba	Odborné zdravotní ošetření a komplexní péče přímo v bytech seniorů.
Oblastní spolek Českého červeného kříže Klatovy	
Pedagogicko-psychologická poradna Klatovy	Primárně preventivní a intervenční programy ve třídách, poradenství v oblasti primární prevence, informační servis o drogové problematice a dalších formách rizikového chování dětí a mládeže, vzdělávání učitelů, výjezdové a adaptační pobyty.
Podej nám ruku	Vzájemná pomoc a podpora rodin s postiženými dětmi.
Probační a mediační služba ČR	Probace a mediace.
SPMP Klatovy, okresní organizace (Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, o.s.)	Integrace mentálně postižených do společnosti, volnočasové

	aktivity, rehabilitační pobyty.
Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR – Šumavský spolek neslyšících Klatovy	Ochrana a obhajoba potřeb, práv a zájmů osob se sluchovým postižením.
Svaz zdravotně postižených - Šumava	Zájmová činnost.

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

Další informace o zmapovaných návazných službách poskytovaných na Klatovsku (právní forma, cílová skupina, časová dostupnost, potřeby klientů návazných služeb a problémy při poskytování sociálních a návazných služeb na Klatovsku z pohledu organizací) jsou uvedeny v Přehledu organizací poskytujících návazné služby na Klatovsku, který je přílohou č. 2 této analýzy.

4. PŘEHLED POSKYTOVANÝCH SLUŽEB V OBCÍCH KLATOVSKA

V tabulce 8 je uveden přehled poskytovaných služeb v obcích Klatovska. Dle zjištěných informací je v 18 obcích (17 obcí se zúčastnilo dotazníkového šetření, se zástupcem jedné obce byl realizován rozhovor) poskytována pečovatelská služba. V obcích jsou také poskytovány rozvozy obědů, dovozy k lékařům či na nákup, pomoc v domácnostech, vzdělávací a zájmové aktivity a samozřejmě jsou také ostatní výše uvedené sociální služby.

Tabulka 8: Sociální a návazné služby poskytované občanům obcí Klatovska

Obec	Poskytovatel	Poskytovaná služba
Běšiny	Komunitní škola, o.s.	Vzdělávací a zájmové aktivity
Bezděkov	Oblastní charita Klatovy – středisko Janovice nad Úhlavou	Pečovatelská služba
Bolešiny	Oblastní charita Klatovy – středisko Plánice	Pečovatelská služba
Čachrov	Městys Čachrov	Rozvoz obědů seniorům Hromadný dovoz seniorů k lékaři Hromadný dovoz seniorů na nákup
Čihaň	Oblastní charita Klatovy – středisko Plánice	Pečovatelská služba
Hnačov	Obec Hnačov	Náhradní ubytování občana
	Oblastní charita Klatovy – středisko Plánice	Pečovatelská služba
Javor	Oblastní charita Klatovy – středisko Janovice nad Úhlavou	Pečovatelská služba
Klatovy	MÚSS	Pečovatelská a domácí ošetřovatelská služba v domácnostech občanů, Domov pro seniory, Domov pro osoby se zdravotním postižením, Sociální ubytovna, Azylový dům, Noclehárna pro bezdomovce
	Město Klatovy	Domy s byty zvláštního určení
	Oblastní charita Klatovy	Pečovatelská služba, Domov pokojného stáří Naší Paní (domov pro seniory)
	Klatovská nemocnice, a.s.	Lůžka sociální péče
Lomec	Oblastní charita Klatovy	Pečovatelská služba - rozvoz obědů
Měčín	Město Měčín	Pečovatelská služba – zajištění obědů pro nájemníky Domu

		s pečovatelskou službou
	Oblastní charita Klatovy – středisko Měčín	Služby péče o nájemníky Domu s pečovatelskou službou a terénní pečovatelskou službu pro obyvatele města
Mlýnské Struhadlo	Oblastní charita Klatovy – středisko Plánice	Pečovatelská služba
Mochtín	Obec Mochtín	Spolupráce s Oblastní charitou Klatovy při řešení nečekaných událostí a pomoci s úředními věcmi občanů
Myslovice	Oblastní charita Klatovy – středisko Plánice	Pečovatelská služba
Plánice	MÚSS	Domov pro seniory Újezdec, Domov pro osoby se zdravotním postižením Újezdec, Azylový dům Klatovy, Sociální ubytovna Klatovy
	Oblastní charita Klatovy	Terénní pečovatelská služba, Domov pokojného stáří Naší Paní, Dům sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní
Předslav	Oblastní charita Klatovy – středisko Měčín	Pečovatelská služba, rozvoz obědů, sociální kontakt
Týnec	Oblastní charita Klatovy - středisko Janovice nad Úhlavou	Pečovatelská služba - dovoz obědů (10 občanů), služby domácí pedikúry, doprava k lékaři, dovoz nákupu
Újezd u Plánice	Oblastní charita Klatovy – středisko Plánice	Pečovatelská služba
Vrhavěč	Oblastní charita Klatovy	Pečovatelská služba
Zavlekov	Oblastní charita Klatovy – středisko Plánice	Pečovatelská služba
Zborovy	Oblastní charita Klatovy – středisko Plánice	Pečovatelská služba
Železná Ruda	Město Železná Ruda	Pomoc v domácnosti (donáška obědů, léků apod.) – 1 pracovník na 1,5-2,5hod./den.

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.

5. POTŘEBY OBYVATEL Z POHLEDU PŘEDSTAVITELŮ OBCÍ

V dotazníku pro obce byly jejich představitelům položeny následující otázky - jaké největší problémy řeší v souvislosti se zajišťováním sociálních a návazných služeb pro občany v tíživých sociálních situacích, jaké služby by občané jako pomoc uvítali, jaké významné sociální projekty byly v obci realizovány či se v současné době připravují a zda se občané sdružují v rámci zájmových spolků či pravidelných aktivit.

Z 18 obcí, které se zúčastnily šetření, 16 zodpovědělo na první otázku. Celkem 7 obcí žádné problémy neřeší či v obci žádné problémy nezaregistrovaly. Největší problémy v dalších obcích se týkají zajištění péče o seniory, kteří se již nemohou nebo nezvládají sami o sebe postarat, nejčastěji se jedná o umístění seniorů do pobytových zařízení. Starostové dále řeší zadlužení rodin, rodiny v exekuci či insolventi a poskytování dluhového poradenství. Další problémy jsou patrné v tabulce 1.

Celkem 10 obcí zaznamenalo, jaké služby by občané uvítali. Jedná se zejména o služby péče (zdravotnicko-pečovatelské služby) a poradenství. Žádaná je také doprava a prostory pro setkávání občanů.

Mezi projekty, které obce v minulosti zrealizovaly, patří výstavba bytových jednotek zejména pro seniory (1 dům s pečovatelskou službou, 13 malometrážních bytů pro seniory a sociálně slabé občany), rekonstrukce stávajících pobytových zařízení (rekonstrukce, zateplení, výměna výtahů) a zajištění bezbariérovosti veřejných budov (bezbariérový přístup a výstavba výtahu v ZŠ, výtah ve zdravotním středisku). Další projekty byly zaměřené na sportovní a kulturní vyžití v obci (dětské hřiště, kulturní dům).

Ve většině obcí (13) existují spolky či kluby, ve kterých se mohou občané sdružovat. Tradičními organizacemi jsou sbory dobrovolných hasičů a TJ Sokol, v některých obcích ale funguje i univerzita třetího věku, klub seniorů, mateřský klub či neformální setkávání občanů. Přehled jednotlivých volnočasových aktivit je uveden v tabulce 1.

Tabulka 1: Největší problémy v obcích, žádané služby, sociální projekty a sdružování obyvatel z pohledu obcí

Obec	Největší problémy v zajišťování služeb	Žádané služby	Realizované či připravované sociální projekty	Sdružování občanů v rámci zájmových spolků či pravidelných aktivit
Běšiny	Dobrovolná donáška nákupů a další služby		Výstavba domu pro seniory o kapacitě 25 lůžek s externí pečovatelskou službou.	U3V, Výuka základní práce s PC a internet, setkání důchodců vždy na konci roku, Komunitní škola
Bezděkov	Stálý nedostatek volných míst v penzionu pro seniory po ukončení ústavní léčby při zhoršení			S klub – klub seniorů, D klub žen, volnočasové aktivity dětí a mládeže při ZŠ; SHD Bezděkov, Koryta,

	jejich zdravotního stavu			mladí a malí hasiči Bezděkov; TJ Sokol Bezděkov – taneční skupiny dětí a mládeže Cik Cak a ostatní oddíly, kondiční cvičení žen
Bolešiny	Problém umístění, ubytování osamělých přestárlých občanů	Zdravotnicko – pečovatelské služby	Bezbarierový přístup do budovy ZŠ a MŠ Bolešiny včetně výtahu realizovaný v roce 2001 - 2012	Večerní univerzita 3. věku, mateřský klub Slavošovice
Čachrov			Rok 2000 výstavba 13 malometrážních bytů pro důchodce a soc. slabé občany	Ne
Číhaň	Nedostatek informací o dostupnosti sociálních služeb	Poradenství	Žádné	SDH Číhaň, Myslivecké sdružení
Hnačov	Žádné			
Klatovy	Dluhové poradenství, zajištění ubytování, zdravotní problematika v rodině (ZTP občan, jeho nároky a řešení situace), poradenství pro děti seniorů, kteří nezvládají péči o sebe	Potřeba zajištění služeb pro rodiny s dětmi se zdravotním či mentálním postižením	Rok 2012 – zateplení Domu pro seniory v Klatovech, výměna 2 ks výtahů ve stejném objektu, výměna lůžkového výtahu v DpS Újezdec	Klub seniorů, Dům dětí a mládeže
Lomec	Zásobování potravinami a pitnou vodou	Doprava	Žádné	SDH
Měčín		Chybí místnost pro setkávání lidí, např. seniorů	Staví se kulturní zařízení	SDH
Mochtín	Žádné	Informace, jaké jsou možnosti a kde je možno žádat	Obec v 2006 a 2008 usilovala o výstavbu bytových jednotek startovacích bytů - neúspěšné. Projekt v 2010 pro nezáměstnané občany zastaven.	Volnočasové aktivity s využitím veřejných prostor ve správě obce - sportovní areál Mochtín, Srbice - relaxační prostory u klubovny SDH, Hoštičky – hřiště
Myslovice	Žádné		Výstavba dětského hřiště 2012	Kulturní komise pořádající společenské akce zejména pro děti a seniory
Plánice	Umístění do domovů důchodců či domů s pečovatelskou službou, umístění do sociálních ubytoven	Dům s pečovatelskou službou	Výstavba výtahu ve zdravotním středisku v Plánici (řešení bezbariérovosti u lékařů)	Farní klub seniorů Plánice, Klub Kaplanka
Předslav	Zadlužení některých rodin - exekuce, insolvence	Dluhová poradna (exekuce, insolvence)		Pěvecký sbor La Da
Týnec	Žádnou		Žádné	Ne
Újezd u Plánice	Nejsou		Žádné	Ne

Vrhavěč	Nejsou		Žádné	V jedné místní části obce se nepravdělně sdružují návštěvníci knihovny ke společným posezením
Zborovy	Nejsou	Finanční podporu		
Železná Ruda	V zimním období špatná dostupnost k hůře chodícím občanům	Rozšíření pracovního úvazku zaměstnance na plný, aby bylo možno zajišťovat péči více občanům ve větším rozsahu, zajištění dopravy důchodců k lékaři	2006 – 2007: rekonstrukce domu s 13 byty; Příprava: zajištění dopravy důchodců k lékaři	SZP, studenti U3V

Zdroj: Zpracované šetření, září 2013.